

SUMARI:

El lector opina

Agenda

Editorial

Comptes Creu Roja

Acudit

Informe

Foment Pro-Mercats

Pensant en l'Escola

La Comarca

Història i anecdotari

La nostra Mare Montserrat

Que diferent era abans!

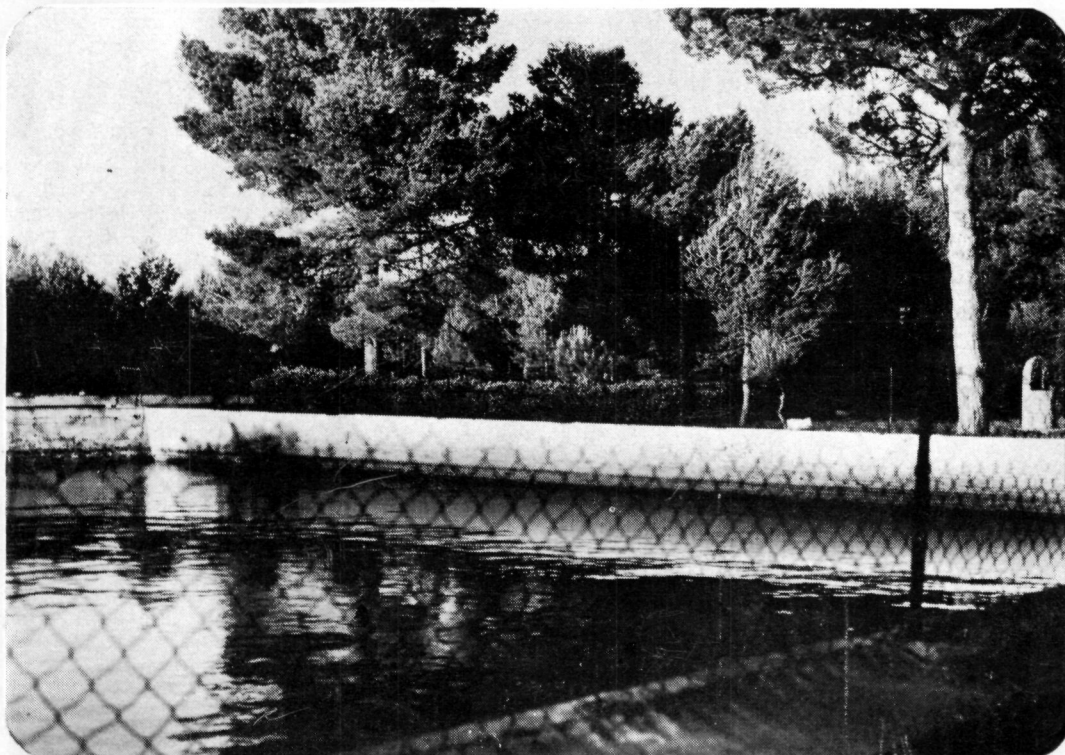
Poesies

Informació esportiva

Plantes per a remei, a la
Ribera del Sió

L'Ajuntament informa

Som a Riella: El llenguatge

Vista parcial dels Dipòsits del "Convent"

Un bell indret
de recés que
roman oblidat
per molts
agramuntins...
Llàstima!

Foto:
Josep M.⁸ Pijuan

Director: Joan Puig i Ribera
Subdirector: Jaume Cuñat i Mata

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà
Jaume Cots, Oriol Colomer, Josep M.ª Lluch,
Pere Mora, Jordi Padullés i Josep M.ª Pijuan

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Jaume Brils, Joan Novell, Lluís Pons,
Deudat Pont i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 400 ptes.

Estranger 450 ptes.

Número solt 40 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina 3000 ptes. al mes

1/2 » 1500 »

1/4 » 750 »

1/8 » 400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Ajut especial: 1000 ptes. a l'any

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor.

Es recorda que els treballs que enviïn els col·laboradors a SIO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça; si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig

Els escrits que arribin a SIO, perquè puguin sortir publicats en el mes de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

Senyor Director:

Des de la seva tongada democràtica i en tant que agramuntí de la diàspora, lleigeixo amb plaer el butlletí SIO.

Sembla que tants anys de manipulació política o històrica que hem hagut de sofrir, han arribat a fruitar definitivament en algunes persones i ja formen part natural de la seva mentalitat. Es un triomf del franquisme "post mortem".

Dic això perquè he llegit amb sorpresa en un text d'un col·laborador habitual de "SIO" la següent frase: Agramunt fou atacat intensament per l'aviació nacional.

Aquesta citació és completament inadmissible avui. És inadmissible, car estem en un règim que permet aplicar les paraules exactes amb tot rigor semàntic o històric.

Les guerres, en tant que civils, només poden ésser fetes entre dos bàndols nacionals. Que el general Franco, imposés entre tantes altres coses i durant quaranta anys, aquesta terminologia, és natural. Que avui sigui encara emprada, no.

Cal respectar, doncs, la veritat, el vocabulari i la pròpia dignitat històrica del país. Hi ha moltes maneres de citar els bàndols de la guerra civil, respectant almenys, sempre una part de veritat.

D'un costat hi havia els republicans, els marxistes, els llibertaris, els progressistes, els lleials al règim legal, els autonomistes, els demòcrates, etc.

De l'altre hi havia els monàrquics, els feixistes, els reaccionaris, els rebels, els centralistes, els antidemòcrates, els franquistes, etc.

De nacionals, paisans o militars, de catòlics i de bones persones, per sort, n'hi havia a tots dos costats.

J. ROS SERRA

Senyor Director:

Aviat farà un any que va finalitzar per a nosaltres l'afer dels solars de "La Barretina". A l'agost del 1979, els deu anteriors copropietaris signaren un document fent cessió dels esmentats solars al matrimoni Roca-Enrich, com a compensació pels perjudicis ocasionats per l'enderrocament de tots conegut.

El propòsit dels copropietaris, reiteradament manifestat, era que aquells solars revertissin al poble d'alguna manera, però davant la quantitat de 14.472.007 pessetes, que judicialment demanava als copropietaris el matrimoni Roca-Enrich, no ens va quedar altre remei que efectuar l'esmentada cessió.

Si la Redacció de SIO sabés alguna novetat sobre aquest particular, agrairíem que se'ns en fes saber als ex-copropietaris i a tot el poble d'Agramunt.

UN EX-COPROPIETARI

Senyor Director:

Amb motiu de la transformació en Centre Nacional de l'actual Secció, la creació del 2on Grau de les ensenyances que ara es donen a la F. P. del Centre de Tàrraga, i a la propera inauguració del nou edifici que es fan a l'Avda. Tarragona, em permeto escriure aquestes línies per a fer dues consideracions sobre la F. P. en general, i la seva possible incidència el proper curs en particular.

La primera és remarcar el caràcter d'ensenyança mitja que té la F. P., vull dir amb això que fer F. P. no és estudiar altra cosa, sinó que és estudiar el mateix d'altra manera, és rebre ensenyança mitja simultàniament amb l'estudi i pràctica d'unes ensenyances típicament professionals, que permeten a l'alumne que va acabant els diferents nivells de F. P., fer l'elecció d'anar al món del treball amb coneixements específics i una titulació o bé continuar els seus estudis al següent nivell.

Els estudis de F. P. permeten l'accés directe a les Escoles Universitàries (Escoles d'Enginyers Tècnics, Escola Universitària d'Estudis Mercantils, etc.) de la branca estudiada en el Centre, o bé després de fer C.O.U. d'accés a qualsevol Facultat Universitària.

L'altra consideració és fer notar als estudiants, o millor als que han acabat els estudis de B.U.P. o C.O.U. i que per qualsevol causa no han continuat els seus estudis, que per allò que abans ja he dit, tenen ara l'oportunitat amb les ensenyances de 2on Grau, de rebre uns coneixements i una titulació professio-

MAIG

dijous 8 — PRESIDENT DE LA GENERALITAT

Aquest migdia, i al saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Barcelona, ha estat investit Jordi Pujol i Solel com a 115 president de la Generalitat de Catalunya (cronologia que començà a mitjans del segle XIV), i qui succeeix a Josep Tarradellas i Joan, en un traspàs de normalitat democràtica, cosa que no passava des de la restauració de la Generalitat.

CURSET DE MACRAME

Avui ha finalitzat aquest curs de iniciació a l'art de teixir amb nusos. S'han fet tres classes a càrrec de la professora Noëlle Granger, i han tingut lloc a la biblioteca de la Caixa, patrocinades per la mateixa entitat.

diumenge, 11 — TROBADA DE CORALS

Els components i simpatitzants de la coral Bon Cant, s'han traslladat a Barcelona per a participar en la 13.ª Trobada de Corals Infantils de Catalunya, que ha tingut lloc al Palau dels Esports. Han estat 72 les corals que s'hi han reunit d'arreu de Catalunya -14 de les Terres de Lleida- i amb uns quasi 4.000 cantaires. Cal destacar que, dels tres directors que han dirigit el programa del repertori comú, un d'ells ha estat en Ramon Casals, d'Agramunt, director de les nostres Corals.

dimarts, 13 — PLUJA

Encara que, potser, amb una mica massa de retard per a la collita de cereals de les nostres contrades, a la fi, aquesta passada nit i avui, ens ha caigut copiós aquest preciàt llivid.

dijous, 15 — SANT ISIDRE

Malgrat ser dia feiner, els pagesos han volgut honorar Sant Isidre llaurador, amb Missa i després els Tres Tombs; amb una llarga desfilada de prop de cent cinquanta tractors d'Agramunt i la Comarca. També n'hem vist tres amb carrosses guarnides amb motius al·legòrics al camp. Ja ahir, a la vesprada, i a la plaça de l'Església, es feren jocs infantils i traca per a la mainada.

dijous, 15 — FOMENT PRO-MERCATS

A la saleta d'actes del Casal Agramuntí, aquest vespre, la Junta directiva del Foment Pro-Mercats ha convocat els comerciants i col·laboradors afiliats -són 156-, a una reunió general extraordinària per a presentar l'estat dels comptes i tenir un canvi d'impressions. L'assistència -és trist ressenyar-ho- ha estat molt pobra, SET persones.

diumenge, 25 — L'IMPOST SOBRE LA RENDA

Sobre aquesta declaració a Hisenda, que ara és de rabiosa actualitat, n'ha parlat aquest migdia i a la biblioteca de la Caixa, plena de gom a gom, l'Economista i Assessor Fiscal: Jordi Viladot i Puig -convilatà nostre afincat a Barcelona-. Tot seguit s'ha iniciat un molt interessant cohoqui. L'acte ha estat organitzat per la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament.

dissabte, 31 — PATRIMONI ARQUITECTONIC CATALA — URGELL

Promocionat pel Ministeri de Cultura i la Direcció General de Cultura de la Generalitat, i en l'àmbit de les 38 comarques de Catalunya, s'està fent exposicions del Patrimoni Arquitectònic Català. La de la comarca d'Urgell té lloc al Centre Comarcal de Cultura de Tàrrrega durant aquests dies -del 17 de maig a l'1 de juny-, i amb intervencions dels diferents pobles que la formen, explicant el seu patrimoni. Avui, entre altres, han parlat els representants de la sub-comarca de la Ribera del Sió. Maurici Sirera ha parlat sobre "L'art romànic als poblets de la Ribera del Sió", i pel Consell Municipal del Patrimoni d'Agramunt ho ha fet Lluís Pons i Serra referent a "Informació sobre el Patrimoni Arquitectònic i Artístic de la Ribera del Sió". Hi han assistit bastants agramuntins i comarcans.

EL NOSTRE PATRIMONI ARQUITECTONIC

El mes de maig, a Tàrrrega, es muntà una exposició i una colla d'actes entorn el PATRIMONI ARQUITECTONIC DE L'URGELL. Aquesta exposició, promoguda pel Ministeri de Cultura i la Generalitat, no era sinó una de les trenta-vuit que es confia portar a terme (una a cada cap de comarca) amb l'objectiu cabdal de "donar a conèixer el Patrimoni Arquitectònic Català". El CONSELL MUNICIPAL DEL PATRIMONI CULTURAL D'AGRAMUNT, creat recentment, hi mantingué una important col·laboració. Tot plegat ens desperta unes consideracions:

- La comarca "natural" del Sió està repartida, com tots sebeu, entre l'Urgell, la Noguera i la Segarra. Això implica que el "nostre patrimoni" més pròxim es vegi, a l'hora de fer aquest tipus de manifestacions culturals, tristament repartit.

- La manca de cura i les presses a preparar les exposicions d'aquest tipus pot dur a falles imperdonables; com fou descuidar-se el Castell de Montclar, de la llista de monuments declarats. Fet que justificà el director de l'exposició, dient que Montclar pertanyia a la Noguera! (sic). El fet és, però, que quan presentaren mesos passats el Patrimoni Arquitectònic de la Noguera, a Balaguer, del Castell de Montclar ni se'n parlà!

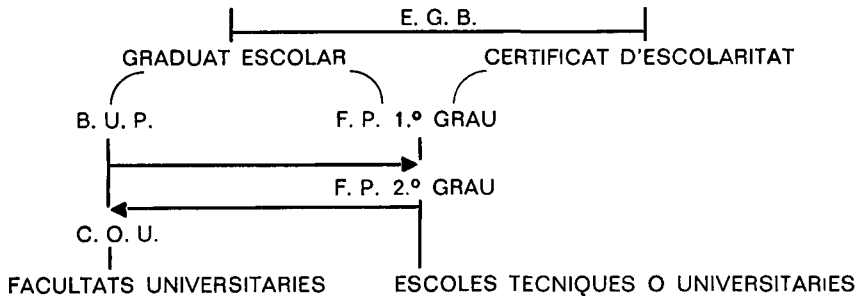
- En tercer lloc, constatem que el Patrimoni Arquitectònic d'Agramunt, i si exemplem horitzons sense prejudicis "comarcalistes", de la Ribera del Sió és important i considerable. Tenim: a) Monuments oficialment declarats d'interès històrico-artístic: l'Església d'Agramunt i el Castell de Montclar; b) Monuments o conjunts que estan en tràmit legal d'ésser declarats com els de l'apartat anterior: l'Ajuntament d'Agramunt i el conjunt dels carrers pròxims a l'Església d'Agramunt; c) Monuments i conjunts molt dignes de tenir en consideració, com el conjunt medieval de La Donzell, el Pilar d'Almenara amb les ruïnes de la seva església romànica, l'església de Bellver d'Ossó, les restes del castell de Montalcó, la torre romana i l'església de Castellnou, i molts més que podríem anar afegint!

Tot això ens porta a animar-vos que conegueu i estimeu cada dia més aquesta part nostra del Patrimoni Arquitectònic Català.

EL LECTOR OPINA... Continuació

nals de cara a la seva integració al món del treball, donat que ells ja han fet tot allò que de comú tenen les dues ensenyances i tan sols els resta la part tècnica i professional.

Tot això queda reflexat en el següent gràfic:

Només resta dir a tots aquells que tinguin interès per una més àmplia informació (futurs alumnes, pares, educadors) que queden invitats a posar-se en contacte amb la Secció de F. P., on gustosament els donarem tota classe d'informació i dades.

ALFRED LERGA, Professor Delegat de la Secció de F. P. de TARREGA

CREU ROJA ESPANYOLA - Assemblea d'Agramunt

Extracte de comptes - Exercici 1979

INGRESSOS

Saldo exercici anteriors	70.801'69
Serveis d'ambulàncies	54.520'—
Quotes donatius i festes bandereta	558.636'—
Interessos bancaris	23'90
Altres conceptes	6.849'—
SUMEN PTES.	690.830'59

PAGAMENTS

Acció social	6.000'—
Personal, contractat, trasllat malalts i accidentats	108.885'—
Material inventariable	139.472'—
Material no inventariable	29.560'50
Despeses generals	192.518'87
Atencions financeres	667'64
Despeses activitats	143.802'79
Despeses diverses	38.844'—

SUMEN PTES. 659.750'80

Saldo disponible al 31/12/79 Ptes. 31.079'79

Nota: Recordem la Rifa del dia 8 de juliol, GRAN PREMI DE LA CREU ROJA. Esperem la vostra col·laboració.

MOLTES GRACIES

- Veig que també t'has decidit a posar reixa.

—Es clar... les coses han canviat tant, que ara som nosaltres els qui hem d'estar dintre reixes.

Confeccions AGRAMUNT

Avda. M. Jolonch, 44 Tel 39 00 17

Electricitat ALBAREDA

Pl. Mercadal, 9 Tel. 39 08 04

Pastisseria i Forn BARÓ

Sió, 12 Tel. 39 07 09

Lampisteria J. BARRIL

Pl. Amball, 56 Tel. 39 06 70

Bar BLANC i NEGRE

Avda. J. Mestres, 28 Tel. 39 07 02

Motos BOVET

Carrer Institut Tel. 39 09 99

MAGATZEMS COTS

Plaça Mercadal Tel. 39 01 32

FERRETERIA ESCOLÀ

Guimerà, 3 Tel. 39 01 65

Mobles ESCOLÀ

Avda. M. Jolonch 28 Tel. 39 07 85

Material Construcció A. ESTEVE

Avda. M. Jolonch, 6 Tel 39 02 60

FOTOS FONT

Sió, 31 Tel 35 04 34- Seu d'Urgell

Bar FRANKFURT del Sió

Pl. Pou, 22

Planxisteria GARCIA

Carrer Institut, 12 Tel 39 07 56

SABATERIA HUGUET

Pl. Església, 7 Tel. 39 06 63

Carnisseria JORDINA

A. Guimerà, 26 Tel. 39 00 37

Torrans i Pastisseria A. LLUCH

Pl. Pou, 1 Tel 39 00 30

QUEVIURES MORA

Sant Joan, 42 Tel 39 03 81

Sastreria-Confeccions NOGUERA

Sió, 8 Tel. 39 02 14

Queviures Cal PANTON

Avda. J. Mestres Tel. 39 01 41

Electricitat i Fontaneria P. RIERA

Travessia Aspi, 5 Tel. 39 07 14

TORRONS ROIG

Avda. M. Jolonch Tel. 39 02 23

Taller Miquel ROVIRA

Avda. A. Ros, 24 Tel. 39 07 86

Panyeries SABADELL

A. Guimerà Tel. 39 00 54

Queviures R. SERA

Sant Joan, 3 Tel. 39 01 85

Esparteria Josep M.ª TORRES

Sió, 35 Tel. 39 08 39

Rafael VALLVERDÚ

l'Hospitalet de Llobregat

Informe del Foment Pro-Mercats d'Agramunt

Estat de comptes, de l'1 d'agost de 1979 al 15 de maig de 1980.

	INGRESSOS	DESPESES
Agost 1979:		
ingrés quotes mes	26.900	
factura "cotxes mercat"		17.200
secretària i cobrador		3.500
Setembre		
ingrés quotes mes	32.750	
factura cotxes mercat		17.200
secretària i cobrador		3.500
Octubre		
ingrés quotes mes	33.100	
factures cotxes mercat		22.500
secretària i cobrador		3.500
Novembre		
ingrés quotes mes	34.750	
factura cotxe mercat		18.000
secretària i cobrador		4.000
Desembre		
ingrés quotes mes	35.200	
ingrés venda talonaris rifa	15.950	
factura cotxe mercat		18.000
secretària i cobrador		4.000
factura Televisor, premi mes		12.000
factura impremta		23.500
Gener 1980		
ingrés quotes mes	35.050	
ingrés venda talonaris rifa	12.900	
factura cotxes mercat		22.500
secretària i cobrador		4.000
factura conxa-manta, premi mes (en dipòsit)		4.500
factura impremta		18.896
Febrer		
ingrés quotes mes	34.850	
ingrés venda talonaris rifa	12.150	

factura cotxe mercat	18.000
secretària i cobrador	4.000
premi del mes, en diners	10.000
factura impremta	14.000
" "	10.167

Març		
ingrés quotes mes	35.450	
ingrés venda talonaris rifa	12.150	
factura cotxe mercat		18.000
secretària i cobrador		4.000
premi del mes, en diners		10.000
factura impremta		12.000
ingrés premi mes (no presentat guanyador)	10.000	
Abril		
ingrés quotes mes	32.250	
ingrés venda talonaris rifa	9.600	
factura cotxes mercat		22.500
secretària i cobrador		4.000
factura joc taula, 1.er premi mes		5.000
2.on premi mes, en diners		3.000
factura impremta		11.297
	376.050	342.760

Saldo a favor: 33.290 pessetes

RESUM GUANYADORS PREMIS RIFA

- Desembre - premi Televisor, guanyador senyor Joan Vito.
 - Gener - premi Conxa-manta, sense presentar-se el guanyador.
 - Febrer - 10.000 ptes., guanyador senyora de Joanaty.
 - Març - 10.000 ptes., sense presentar-se el guanyador.
 - Abril - 1.er premi, Joc de taula, guanyador Sra. Dolors Graus.
 - 2.on premi, 3.000 ptes. guanyador Sra. d'Adolfo Creus.
 - 3.er preim, Planxa (obsequi), guanyador, Sr. F. Santamaria.
- LA JUNTA

Auto - Escola

Martí

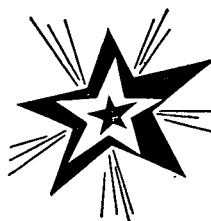
Cotxes de Lloguer

Ripoll

Urbanització
Verge del Socors
Telèfon 39 01 61

Fruites Serra

JOGUINES
OBJECTES
REGALS

l'Ultima Novetat

Sant Joan, 22 — Tel. 39 06 57

PENSANT EN L'ESCOLA...

L'escola, el lloc on els nostres infants han d'aprendre les beceroles de la vida, aquesta institució que ha de guiar els primers passos dels éssers humans, la circumscriuim moltes vegades, pares, mestres i alumnes, a les quatre parets d'un edifici. Ens pensem que tot allò que hom aprèn ho ha de fer entre els quatre envans d'una aula. Sovint doncs, hom té el convenciment que quan, per exemple, es veu una colla d'escolars sortint d'excursió, o bé donant un tomb visitant una ciutat o un determinat indret escoltant l'explicació i orientació d'un professor, sovint dic, es pensa interiorment que s'està perdent el temps. I això no és cert. La raó és molt senzilla.

Com hem dit, és en l'escola on hem de preparar la persona, perquè el dia de demà pugui defensar-se en la vida, perquè pugui fer front a la realitat d'aquesta, i, penso, que la millor manera, el millor mètode de conèixer i d'aprendre aquesta realitat, és vivint directament, experimentant "in situ", aquesta realitat vital que ens envolta.

La classe, l'aula en si, no pot donar una idea completa del que és el món. Cal que la classe surti fora, que tingui un contacte directe amb allò que hom ha d'aprendre, amb tots aquells elements i materials que han de fornir els coneixements adequats per a la preparació de la vida. L'observació directa d'allò que el professor està explicant és la millor garantia per aprendre-ho bé, i alhora, constitueix una motivació extraordinària que ajuda a mantenir l'atenció de l'alumne. Hom no tindrà una idea exacta ni un coneixement profund d'una flor, per exemple, si no l'observa directament, si no la veu ni la toca. Hom no es podrà integrar del tot a la societat. Si no coneix els mecanismes, les pautes i els costums pels quals es regeix la collectivitat. Cal que el nen es relacioni amb l'ambient que li tocarà de viure, perquè sàpiga comportar-se en la vida davant de les múltiples situacions en què es pugui trobar.

Un exemple molt concret, i que m'ha mogut a escriure aquestes ratlles, és el viatge que organitzaren els alum-

nes de 8.è curs d'EGB del Col·legi Nacional d'Agramunt a Madrid el mes passat, on com a professor acompanyant vaig poder comprovar tot el que acabo de dir. Penseu, amics lectors de Sió, que no és el mateix veure i comentar el que és l'Escorial, l'aqüeducte de Segòvia, "Las Meninas", la catedral de Toledo, el palau d'Aranjuez o els jardins de la Granja de San Ildefonso directament en la realitat, que explicar-ho tancats en una classe. Els perquès, els quan i el com, es manifesten molt més i amb molt més d'interès quan hom observa directament. Les preguntes eren constants, a tothora els "picava" la curiositat i les ganes de saber. Podríem dir que van ser quatre dies de classe continuada, totes les hores eren un constant i continuat aprenentatge i adquisició de coneixements.

Tots som conscients però, que és molt difícil aplicar d'una forma regular i continuada, el que acabo de dir. Hi ha moltes limitacions. Moltes coses no estan al nostre abast. L'espai en què ens podem moure és reduït i les sortides, si són lluny, costen molts diners. A més a més ens falta també que anem adquirint tots, tant a nivell personal (pares i mestres sobretot), com a nivell institucional o administratiu (ministeri d'Educació, Conselleria d'Ensenyament, ajuntaments, etc.), la profunda convicció que l'observació i l'experimentació directa són la millor manera d'adquirir cultura.

Amb tot, però, hem d'intentar superar aquestes limitacions i intentar entre tots, sempre que puguem, atansar el món real a l'escola, atansar la societat en què vivim als nostres infants, experimentant tot allò que el dia de demà els tocarà de viure, orientant i estimulant el desig i l'avidesa d'arribar a saber i conèixer la realitat que ens rodeja, per a fer-los culturalment rics.

Miquel AGUILA i BARRIL

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

Centre de Formació Professional de Tàrrrega

Avda. de Tarragona, s/n. (Edifici de l'I.N.B.)

MATRICULA CURS 80/81

És oberta la matrícula i pre-inscripció pels estudis de 1.er i 2.^{on} GRAU de Formació Professional, especialitats de MECÀNICA, ELECTRICITAT i ADMINISTRATIU.

- Poden cursar el 1.er Grau tots els que tinguin el títol de Graduat Escolar o el Certificat d'Escolaritat.
- Pel 2.^{on} Grau és necessari el títol de F. P. 1.er Grau, també amb el 3.er de BUP es pot fer directament el 2.^{on} Grau de F. P, fent-lo aleshores en dos anys.

NOTA: La titulació del 2.^{on} Grau és equivalent a les antigues titulacions de Mestre Industrial i Peritatge Mercantil.

En venda a Ossó de Sió, un
COTXE en bon estat
i a bon preu.

Telèfon 390795

INSTAL·LACIONS G. L. P.
«BUTANO - PROPANO»

Pça Planell, 4 P O N T S Tel. 46 01 12

BANC CENTRAL

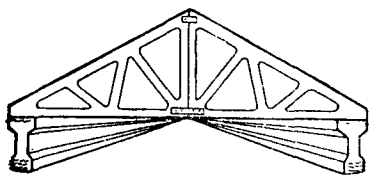
el seu banc amic

Més de 1596 Sucursals i Agències

SUCURSAL D'AGRAMUNT

Àngel Guimerà, 5
Tels. 390093 i 390008

PRETENSATS

CUNAT, S. L.

Avda. Catalunya, 13 Tel. 39 01 15 Apartat 26
AGRAMUNT Urgell - Lleida

FIBAL

Sastreria i Confeccions per a
Cavaller i Nens

Plaça Pou, 14

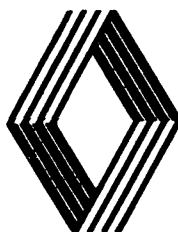
Tel. 39 07 36

Turrone's, R.V.

CHOCOLATES *Viladís*

Una llarga... i dolça tradició

Fabricats per VICENS - BONET, S. A.

Servei RENAULT

JERONI VALLS I SEGURA

Ctra. Artesa - Tàrrrega, Km. 12'800
Tel. 39 03 34 AGRAMUNT

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

Electrodomèstics

VILANOVA

Guimerà, 13

AGRAMUNT

Tel. 39 08 90

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

Establiments

E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142

AGRAMUNT

MAFET D'AGRAMUNT (Informa, Antonieta)

MAIG, dia 7 - ACCIDENT: El que es va produir entre dues motocicletes a l'entrada del poble. En els primers moments es temé que fos greu, però, per sort, tot es va quedar en un espant per part d'un, i uns dies d'internament en un centre hospitalari de la capital, per part del més afectat.

TRANSIT: Es nombrós el trànsit d'autocars i cotxes que s'està produint en aquestes contrades quan arriba el cap de setmana, si això no té res de particular, sí que resulta curiós que la majoria d'ells porten matrícules valencianes. En veure'ls passar em pregunto el negoci que poden trobar en fer tants quilòmetres per anar a Andorra al preu que es troba el carburant.

PUIGVERD D'AGRAMUNT (Informa, Joan)

MAIG, dia 6 - FONT: S'ha posat una font al pou, i va bé per poder beure.

Dia 11 - ROBOTORIS: En una casa del poble hi varen entrar a robar. Se n'emportaren certa quantitat de diners. També en una altra casa els va desaparèixer el motor de regar l'hort.

Dia 13 - Uns quants alumnes del poble, de vuitè de bàsica del Col·legi Ncaional d'Agramunt, van anar 4 dies d'excursió a Madrid, Toledo i Segòvia. Els varen acompanyar tres professors, la Sra. Maria Teresa Mora, el Sr. Miquel Aguilà i el Sr. Ramon Bernaus; tot va anar molt bé. Arribaren tots molt contents.

També s'ha d'anomenar el circuit de moto cross que es va fer a primers de maig. El jovent no hi deixa d'assistir.

PREIXENS (Informa, Eva)

ABRIL, dia 29 - SANT PERE MARTIR: Aquest dia es celebra la festa de Sant Pere Màrtir i, com cada any en aquesta data, els nens i nenes van fer la primera comunió. A la tarda, també com cada any, es va fer una processó.

MAIG, dia 9 - PARC INFANTIL: S'han iniciat les obres de condicionament d'un tros de la nostra zona verda arrabassada a la segla del Moll, on s'hi col·locaran gronxadors de tota mena, per als menuts, i bancs per a seure-hi tothom. Més endavant s'hi plantaran uns quants arbres per arrodonir l'obra.

Dia 21 - ESCOMBRARIES: Ja s'ha resolt l'assumpte de les escombraries. S'ha situat una carrossa en un punt de les afores, molt pròxim al poble, perquè cada una de les cases de Preixens hi aboqui les seves escombraries. Quan la carrossa sigui plena, es portarà lluny de la població i es cremaran les deixalles.

OSSO DE SIO (Informa, Xavier)

MAIG, dia 2 - L'ULTIMA CLASSE DE CATALA: Aquest dia es va fer l'última de les classes de català d'aquest curs, però es farà tot el possible per poder continuar fent-les la pròxima temporada.

Dia 3 - SOPAR DE GERMANOR: Es el que vam fer, com a col·lectiu, els assistents al curs de català i familiars; gent d'Ossó, Bellver, Mont-roig i Montfalcó, en un restaurant d'Agramunt. Hi érem una cinquantena, en un ambient de franca companyonia.

Dia 10 - OBRES: Durant aquest mes de maig s'ha arrebossada i seguidament pintada, la façana de la casa Peraltes. També es fan obres a les eres.

Unes persones de Barcelona es fan un xalet al costat d'una granja, en la qual hi ficaran conills.

Dia 24 - ENLLAÇ MATRIMONIAL: Aquest dissabte han contret matrimoni Antoni Gilabert i Timoneda amb M.ª Dolors Plens i Manent, a l'ermita de Can Boix-Peramola.

BELLVER D'OSSO (Informa, Jordi)

MAIG, dia 4 - Hem tingut el goig que aquesta nit, quan quasi ja érem al dilluns, d'augmentar la colla. En particular el goig ha estat per la família Pedró-Carulla, que han tingut una petita, la qual es dirà MONTSERRAT.

Dia 17 - REUNIO DEL PATRIMONI ARTISTIC A TARREGA: El Sr. Alcalde i el mossèn han anat a la reunió que s'ha fet a Tarrega sobre el patrimoni artístic de l'Urgell. Els dos, han anat a representar el poble de Bellver, ja que està considerat dintre del patrimoni, gràcies a l'Església.

Dia 18 - 1.ª COMUNIO, BATEIG, ROSER...: Avui és un gran dia al poble de Bellver. Un nen d'una família de Guissona, que tenen una casa al poble, ha volgut rebre el sant sagrament a Bellver, el nen és ALFONSO CABRERA. Al mateix temps s'ha batejat un nen membre de les noves famílies de Barcelona que han vingut a viure al poble, al nen li han posat TOMAS.. La gent una mica gran encara recorda que tal dia era la festa del roser del poble, és a dir, la segona Festa Major. Donat aquest cas, en el dia del roser, el costum diu que s'ha de canviar les majorales i així ho han fet, Assumpció Bonet i M.ª Carme Bosch, han deixat el relleu a Montserrat Carulla i M.ª Dolors Vall.

Dia 19 - ESTEM TOTS CONTENTS: Pere Vall que feia uns dies havia marxat a la mili, ahir va jurar bandera i avui és ja entre nosaltres amb permís, ja gairebé l'enyoràvem.

PARLEM DE L'ESGLÉSIA: Durant aquest mes s'ha donat una bona empreta. Ja s'han fet estudis des de la Generalitat i també des de Lleida.

MONT-ROIG DE SIO (Informa, Pere Antoni Pijuan)

MAIG, dia 16 - CAMINS: A les nou del matí es van començar, altre cop, les obres d'engravament dels camins del municipi, nombrosos veïns del poble, per no dir quasi tots, hi han participat amb els seus tractors i carrosses.

Del 15 al 22, han arribat al poble dos cotxes més, per cert molt bells. S'amplia així el nostre parc automobilístic.

El dia 25, festa de Pasqua Granada, també celebra, Mont-roig, la festa del Roser, la qual festa cada any se'ns torna més petita, ja que al poble hi falta molt jovent. Primer es celebra una gran missa, durant la qual es nomenen les noves Majorales, després, una bona dinada i s'ha acabat el dia festiu.

MONTFALCO D'AGRAMUNT (Informa, Teresa)

MAIG, dia 24 - REUNIO: A les 10 de la nit, hi va haver reunió entre els veïns de Montfalcó i els de Castellnou, per parlar sobre el vedat de la pròxima temporada.

Història i Anecdolari

Poques vegades podem explicar fets de l'antigor referits a una entitat plenament vigent. Normalment, els protagonistes d'aquesta secció són successos, persones o institucions que ja han passat a la història, en el més literal sentit de la paraula; però avui ens ocuparem d'una rara excepció a aquesta regla general: el Col·legi de les Religioses Concepcionistes.

Sembla que era ahir que l'esmentat Col·legi celebrava les Bodes de Diamant amb la nostra vila, era l'any 1955 i com aquell que no hi toca, hem arribat al Centenari. Malgrat que la vida tendeix a prolongar-se, això de complir cent anys és una cosa que infon respecte i admiració, i amb major motiu tractant-se d'una institució que, per dir-ho d'alguna manera, ha de viure de voluntats. Volem dir que per sobreviure ha de comptar amb l'acceptació del veïnat i és evident que en el transcurs d'un segle han canviat de valent els gustos, les tendències i la mentalitat de la gent.

Quan un servei ofert al públic, com és el Col·legi de referència, aconsegueix tan llarga vida, és prova que respon a una autèntica necessitat popular i que, en l'accidental, ha sabut evolucionar i adaptar-se a la vida sempre canviant.

Diuen que tothom és necessari i que ningú no és imprescindible; però acceptant tot el que hi ha de veritat en les anteriors afirmacions, cal reconèixer que algunes persones han influït d'una manera decisiva en el curs de la història, de la gran o de la petita. Tal és el cas de la Mare Montserrat Pons i Pedrós, sense ella és ben cert que, ací i a tot arreu, la vida hauria seguit el seu ritme normal; però també és veritat que sense aquella bona dona, el Col·legi possiblement mai no hauria existit i Agramunt no tindria la mateixa fesomia. Seria negar l'evidència no reconèixer la benefactora influència que al llarg d'aquesta centúria les Monges han exercit a la nostra vila.

L'any 1951, amb motiu del Centenari de l'Institut Concepcionista, el senyor Joan Viladot (e.p.d.) escrigué un article sobre la Mare Montserrat, que fou publicat en una revista d'aquelles religioses. El tema torna a ésser d'actualitat ara que celebrem l'aniversari del Col·legi agramuntí i per aquesta raó la Redacció de la nostra revista ha cregut oportú reproduir en aquestes planes l'esmentat article, traduït al català.

Fou una curiosa coincidència que en venir les Monges a la nostra vila —4 de juny de 1880— la Superiora General d'aleshores també era una agramuntina: la Mare Bernarda, de la qual es parlava el mes passat a SIO, en un treball firmat per Dolors Vicens i Carbonell.

Quan el senyor Viladot va escriure el referit article, amb el propòsit d'honorar la Mare Montserrat, poc podia pensar que, a la vegada i a trenta anys vista, m'estalviava feina a mi, humil imitador seu en la tasca de recordar facècies locals. Perquè en l'escrit del recordat senyor Joan ja hi consten les dades més rellevants referides a la fundació del Col·le-

gi de les Monges i només em caldrà afegir algunes dades de collita pròpia, per tal de completar la informació.

De primer antuvi les Monges s'instal·laren a la casa on actualment hi ha l'Acadèmia, al raval de Puigverd, coneguda abans per cal Anquantre. En realitat eren dues cases ajuntades, una de bastant gran, amb la façana de cara a la placeta (la façana actual), i una altra de més petita que tenia la porta d'entrada pel raval de Puigverd; d'aquesta porta se'n conserva visible la llinda amb la data 1798.

Poc després d'estrenar les Monges el nou Col·legi a l'edifici que ocupaven abans hi van venir els Germans de les Escoles Cristianes, els populars i recordats «Hermanos», on hi desenvoluparen la seva labor educativa durant uns vint-i-cinc anys. Quan al 1933 els «Hermanos» van plegar, la Parròquia adquirí l'edifici amb la col·laboració econòmica d'un grup de pares d'alumnes i el col·legi continuà atès per sacerdots-mestres. Al juliol del 1936, l'edifici fou incautat per tal d'ésser destinat «al servei de les institucions del poble», si hem de fer cas d'un cartell que hi van posar i, com a mínim, va servir d'allotjament als refugiats de guerra.

Callaren les armes el 1939 i la Parròquia recuperà l'edifici, el qual fou destinat a diferents usos. L'Acció Catòlica n'ocupà una part fins a la inauguració del Foment Parroquial l'any 1950 i el 1944 s'hi establí l'Acadèmia Agrícola Mercantil. L'Acadèmia ha passat des d'aleshores per altres mans i l'actual Director de la mateixa adquirí, més endavant, els locals en propietat.

Hem detallat les vicissituds d'aquest edifici, perquè es dóna el cas que aquella casa que en un principi acollí les Monges, avui torna a estar relacionada amb elles d'alguna manera. Tots sabem que les Monges i l'Acadèmia conjuntament, constitueixen el Col·legi Nostra Sra. dels Socors, d'E.G.B.

Durant els cent darrers anys, les Monges només han interromput la seva activitat docent durant la guerra civil. Com és obvi, aleshores hagueren d'abandonar casa seva i el Col·legi es convertí en Caserna de les Milícies Antifeixistes. Posteriorment s'utilitzà per altres quefers, fins que acabada la lluita, les religioses concepcionistes es trobaren en condicions de reprendre la seva labor. Com hem dit, ara formen un cos amb l'Acadèmia i l'associació dels dos centres, realitzada fa uns anys, palesa aquella capacitat d'evolució de la qual parlàvem al començament.

Al nostre veure, no estaria gens de malament que Agramunt, d'una manera pública i estable, fes honor a la memòria de la Mare Montserrat, aquella bona monia que va dedicar la totalitat dels seus béns de fortuna i bona part de la seva vida a la formació de les noietes agramuntines. El Centenari del Col·legi que ella fundà i diriaí durant quaranta anys, seria una bona ocasió. La idea està llançada i aquí més hi sàpiaui que més hi diaui, si més no a la nostra vila sovint estrenem carrers que encara no tenen nom.

Lluís Pons i Serra

La nostra Mare Montserrat

Si ens situem a la primera meitat del segle passat i al medi rural de la nostra vila, ens trobarem amb un panorama molt lamentable pel que fa referència a la cultura del poble: el nombre d'analfabets era crescutíssim. No té res d'estrany que com a conseqüència d'aquest estat de coses, els cognoms dels seus habitants fossin generalment pretèrits, substituïts pels renoms per a designar les persones i les cases. Així ens trobem que al carrer dels Estudis Vells, la casa assenyalada amb el núm. 4 era coneguda per cal Cui-xa de Vaca.

En aquesta casa nasqué, al capvespre del dia 6 de juliol de 1837, la nena Maria Josefa Raimunda, a la qual va batejar el dia següent el senyor Ecònom reverend Ramon Cosí, filla dels consorts Antoni i Cecília, essent els avis materns: Miquel Pedrós i Maria Vall, i paterns: Martí Pons i Antònia Cluet, apadrinant-la Josep Folguera i Maria Pons, tots d'Agramunt.

Els pares de Maria Pons i Pedrós, eren petits propietaris d'aquesta vila, dedicats al cultiu de les seves terres com a bons pagesos, tasca que alternaven amb la fabricació de forques de lladoner, raó per la qual el pare era conegut pel «Forcaire».

Des de joveneta, la petita Maria sent un gran amor per les lletres, per la qual cosa els seus pares es sacrificaven per tal de donar-li una cultura superior en molt a la mitjana que ofereix la joventut de la nostra vila. Educada en els austers principis de la Religió Catòlica, ben aviat es sent inclinada vers l'hàbit que vesteixen les Religioses de la Immaculada Concepció, inclinació que no torcen els seus pares, amb tot i ésser Maria la seva primogènita.

Es afectuosament rebuda a l'Institut i per la seva docilitat, dolcesa de tracte, intel·ligència desperta i cultura envejable, ben aviat l'afecte de les seves germanes es transforma en respecte i admiració, veient premiat el seu zel amb la confiança que en ella dipositen els seus superiors, en encarregar-li la direcció del Col·legi que l'Institut té establert a Terrassa.

Però Montserrat —que així s'anomena des de la seva professió— porta dintre el cor un anhel que no la deixa: és la de dotar el seu poble natal, la seva estimada vila d'Agramunt, d'un Col·legi que contribueixi a elevar el nivell cultural, lamentablement baix, dels seus conveïns.

La idea és exposada a la Superioritat i com ve avalada per prestigioses persones d'aquella localitat, que argumenten amb els beneficis que proporcionaria l'obra i ofereixen entusiasta col·laboració, triomfa plenament i la nostra estimada Mestra pot acariciar la gran alegria de veure triomfar les seves il·lusions i la no menor que se li confii la direcció del nou col·legi.

Es el solemne dia de la festivitat del Sagrat Cor, de l'any 1880, que s'inaugura a Agramunt el Col·legi de les Reverendes Monges de la Immaculada Concepció, inauguració que revesteix gran solemnitat i que en els anys agramuntins va quedar registrada com a data d'inesborrable record per la transcendència que havia de tenir en obrir nous horitzons a l'ensenyament, tan poc atès fins aleshores.

Transcorren els anys i Montserrat, que ja és la nostra estimada Mare Montserrat, va alimentant al seu pit una aspiració de major envergadura, la qual, si al principi se li presenta com un ideal inassequible, progressivament va adquirint majors possibilitats. Gran, espaiós, és l'edifici en el qual el Col·legi porta a terme les seves tasques docents, però, les aules a part, no reuneix massa bones condicions com a Casa-Habitació de les Reverendes Religioses i molt menys per establir en ell un confortable internat. Un edifici de nova planta, ben orientat i planejat per competent arquitecte donaria solució adequada al bell ideal. Però... l'etern però de l'aspecte econòmic! No s'acobardeix la Mare Montserrat per això i no vacil·la a posar a contribució de tan grata obra tot el patrimoni que li llegaren els seus pares, i aconseguix comprometre amb tan noble exemple acabats conveïns, per a l'aportació de reintegrables quantitats; i per fi, a la tardor del 1905 són enderrocades les tàpies de l'«Hort del Segal» i seguidament s'obren fonaments, s'aixequen parets i sorgeix l'edifici que queda enllestit l'any 1906, per orgull de la vila del Sió i íntima satisfacció d'aquella dona que logra veure acabada l'obra amb què un i altre dia somniava; satisfacció noble i íntimament sentida, per considerar que a laombra del convent van a rebre les educandes d'Agramunt i comarca, no solament la cultura necessària per desenvolupar-se airoament en la vida terrena, sinó també l'educació religiosa que les guii pel camí de la salvació de les seves ànimes.

I és dins aquest marc, cultivat i atès amb veritable afecte de mare amantíssima, que transcorren els anys de la seva vellesa, visitada i obsequiada per una multitud d'alumnes i exalumnes que l'estimen amb filial amor, fins que Déu la crida al seu costat el dia 29 de desembre de 1920.

L'enterrament fou la darrera manifestació de reconeixement i afecte que li tributà la vila d'Agramunt en associar-se en massa al dol de la comunitat.

Vulgui Déu que al seu costat puguem volar quan ens assenyali el fi del nostre desterrament en aquesta vall de llàgrimes.

J. Viladot Pulg

GRAN MERCAT El Rebost

Carrer de Sió, 15

INDUSTRIAS PADULLES/SORRIBES S.A.

SITGES per emmagatzemar pinsos, farines, ciments,
i cereals VIS-CENFINS transportadors i
elevadors de diferents mides i potències

Polígon, s/n. Tels. 39 06 06—39 06 25 AGRAMUNT

Novetats Figuera

Plaça Església, 2

Tel. 39 03 88

Establiments GALCERAN

**Carnisseries
Queviures**

Tels. 39 00 11 - 39 01 81

AGRAMUNT

Què diferent era abans!

Premi de Prosa (Escolars 11 - 14 anys)
en el III. Certamen Literari Sant Jordi

En Joan era un dels nens que vivia en un poble petit. Un dia que no va trobar cap dels seus amics per jugar, com que no es pensava pas tornar a casa seva, se li va acudir d'anar a donar un volt pel bosc, a veure si hi trobava el seu antic gronxador, fet de sogues i unes fustotes que va trobar a l'estable, on abans el seu pare hi tenia els cavalls, però ara era un quartot de mals endreços. També volia mirar si es feien tants bolets com deia la gent.

Va agafar un cistell i cap al bosc.

El pobre xiquet, cansat com un ruc després de molt buscar sense trobar res, segué sota d'una gran alziner. Quan ja s'alçava s'adona que no gaire amunt hi havia un forat que semblava la casa d'un ós. Ell, com que era molt atrevit i molt xafarder, va ficar-hi el nas, era fosc i estava ple de teranyines i aranyes blanques al sostre. Es posa a dintre per veure-ho bé. No va tardar gaire a adonar-se que es podia anar cap baix per una mena d'escales estretes i, com ja és de suposar, baixà cap baix.

Aquell passadís era molt llarg i completament fosc. Quan feia una bona estona que caminava a cegues, entrepussa amb les escales d'abans però no es féu gens de mal, només un copet al genoll. S'encaramella cap dalt. Un cop a dalt marxà altra vegada al poble. PERO QUINA SORPRESA TINGUE!, com havia canviat tot allò!; les cases eren d'aquelles tan antigues, més aviat se'n podia dir coves d'allò, no va veure ningú que conegués, només una gent amb una llarga cabellera; als més vells els arribava als peus, semblava que no s'havien pentinat mai,, anaven vestits amb pells d'animals, alguns portaven ossos penjats al coll per collarets, tenien la cara bruta i empastifada amb fang; en Joan va veure com uns quants agafaren un corder mort, segheren formant un cercle a terra i, tots junts, menjaren amb les mans la carn crua.

El nen, plorant atemoritzat a més no poder, tenia ganes de vomir

tar en veure l'escena que tenia davant. En un no res desaparegué el pobre be, aleshores s'aixecaren de terra, es comunicaren amb uns crits estranys fins que un d'ells, que sembla ser el capità, els altres estaven sempre pendents del que feia, l'assenyalà amb el dit. Des d'on era no s'afigurava gaire bé els moviments, però això ho veié ben clar. S'arrencà a córrer fuent com vent; en aquell moment només pensava que seria de bon pair per aquells salvatges del darrera.

Desesperat, va tornar a l'arbre causant de la seva mala sort, els altres també van fer cap a dintre i l'empaitaven per l'embolicat corredor completament negre, tots van baixar fent capítombes, entrebancant-se a cada pas, és clar, anaven tan de pressa!

Sense adornar-se'n, va arribar a la seva generació, és a dir, a tota pastilla, sense pensar amb el que passava va arribar al seu estimat poble.

Els antics, s'asombraren en veure les coses que havia fet la civilització. Ignorant on eren marxaren lluny qui sap a on buscant allò que els seus descendents havien canviat. Sense pensar que per mitjà d'un arbre ja no eren a la prehistòria.

(Montse ANDREU (12 anys))

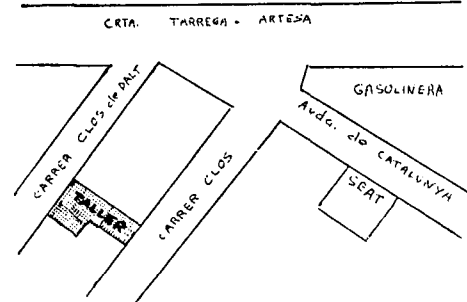
**Pisos per llogar al Carrer A. Guimerà
Calefacció Central
Telèfons 39 06 52 - 24 53 61**

TALLERS
Joan Jové i Solé
us anuncien el trasllat al carrer Clós

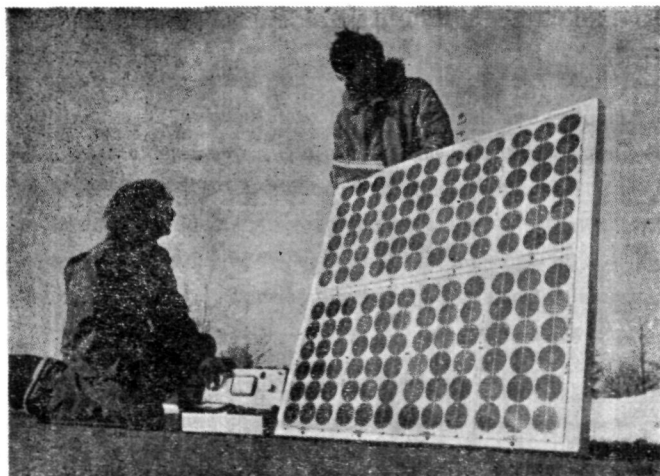
**Especialitzats amb soldadura,
sinfins, serralleria en general
i molt aviat tota classe de treballs
amb alumini.**

Pressupostos sense compromís

AGRAMUNT (Lleida)

El Sol Font d'energia inesgotable

Energia Solar Fotovoltaica
sense manteniment, sense
despeses d'utilització, neta
segura, no contamina, amb
tots els avantatges de
l'energia Solar Fotovoltaica.

(Conversió directa de la Llum del Sol
en Electricitat)

*Més de 2000 cases de camp a Espanya
disposen d'electricitat Solar.*

*Consulti a la primera Companyia Espanyola en
Energia Solar Fotovoltaica.*

Informi's sense compromís

Distribuïdor i instal·lador per a aquesta comarca

Sr. Puigpiqué Armengol

AGRAMUNT (Lleida)

Comtes d'Urgell, s/n.

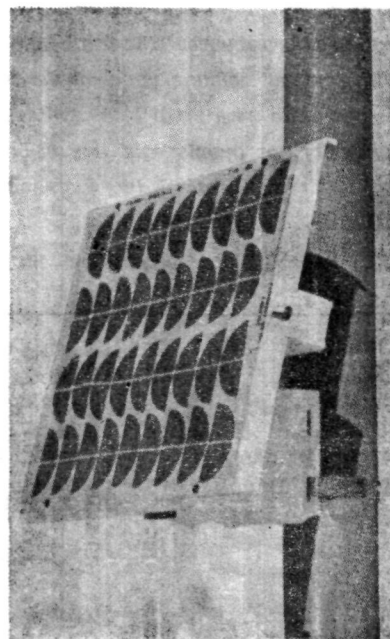
Telèfon 39 08 31

a BARCELONA - 32

Joan de Mena, 27, baixos, 4.^a

Telèfon 220 15 71

**E
C
A
S
O
L
S.
A.**

Deixi que el Sol produeixi energia per a vostè

A la Coral d'Avui

*Canta i balla i riu un poble
quan treballa amb alegria
amb el cor ple d'esperança
si viu amb harmonia.*

*Arribat la primavera,
els jardins són florits
són tendres les poncelles
amb perfum de nova vida.*

*Quan és nit de lluna plena
és un Sol per nostra terra
Déu del cel ens dóna llum
i per tots és nostra guia.*

*Canta la coral d'avui
un jovent ple d'harmonia
i cantant dolces cançons
donen nom a nostra Vila.*

*Són d'Agramunt, sí d'Agramunt!
són catalans, sí catalans!
són de terra Lleidatana
terra ferma i de bon do.*

*Cap i casal és Barcelona
de la terra catalana
a tothom obrim els braços
en senyal de germanor.*

*Quan refila la tenora
en fem rotlle amb nostres mans
tots units com a germans.
puntejant una sardana*

*Catalunya és grandesa
amb record i tradició
quan es balla nostra dansa
sospirem plens d'ihusió.*

*Pres a pal i sempre alta
la senyera catalana
com orgull i patrimoni
de la llengua catalana.*

*Canta i balla i riu un poble
quan treballa amb alegria,
amb el cor ple d'esperança
si viu amb harmonia.*

Ironia

*Al cel blau
dos núvols blancs
dins un camí vell
dos gats vermells.*

*Ses ungles testes
tafanegen ascles
on dins una barcona
hi tremola la candela
de la que estant caragolada
com una serp eròtica,
cauen gotinyoles
de cera desfeta i enfosquida.*

*A l'igual hi ha
quatre o cinc fardells
que estan tancats amb cadenats
per cas que els gats
es mengin uns peixos amagats.*

*Eixos fardells
suen de cervesa quallada,
formant bases, on s'hi reflecteixen
els estels de la foscor.*

*Però, unes margarides
fins i tot imperen
l'olor que procedeix de l'ordi dessucat
expirant l'aroma extensa per tot arreu.*

*Els gats ja badallen
s'han begut gots de llet
i ronxen els dos
llepant-se els bigotis.*

*Dos núvols al cel estaven
i ja no hi són
un parell de gats al camí vell
hi estan dormint.*

M.P.
15 anys

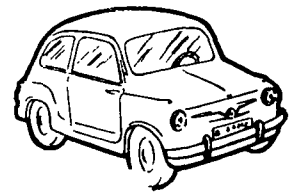
Esteban CASTILLON
Un agramuntí

FORN CAMATS
Sant Joan 4, Tel. 39 02 38

FARRATGES VIÑALS
Avda. Catalunya Tel. 39 00 31

Queviures A. VILALTA
Pl. Mercadal, 7 Tel. 39 08 61

Peixateria VILLALTA
A. Guimerà, 6 Tel. 39 06 38

Planxisteria

SANS

Carrer del Firal
Tel. 39 06 69
AGRAMUNT

TELÈFONS D'INTERÈS:

BOMBERS: Ajuntament - Tel. 390632

METGES:

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU
Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO
Telèfon 390635 — Agramunt

**CREU ROJA I SERVEI
D'AMBULANCIA**

Telèfon 390013 - Guàrdia Civil

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU
Telèfon 39 01 33

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG
Tel. 390087

**Cooperativa
Agropecuària
de Guissona**

Tels. 20, 40 i 77
GUISSONA

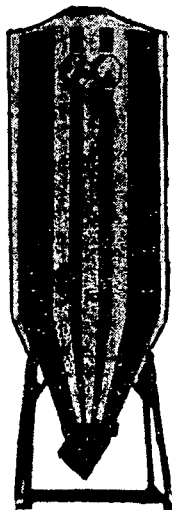
Pinsos Compostos

**Escorxador general
Frigorífic**

**Medicaments i
Assistència Tècnica**

**Material per a la
Ramaderia**

Secció Agrària

ROS ROCA S.A.

LA INDUSTRIA
DEL REMOLC

Llenya i Carbó

**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

Sastreria

UNIVERS

Avda. Carlemany, 81

LES ESCALDES
PRINCIPAT D'ANDORRA

Informació Esportiva

Resultats de la jornada del dia 1.º d'ejuny

Fàtima - Mollerussa	2—3
Poble Sec - Vilanova Camí	3—0
Cervera - Juneda	3—3
Gardeny - Castellserà	4—0
Barbens - La Pobla de Segur	3—4
Ponts - Bellpuig	3—2
Organyà - Torrefarrera	0—0
Arbeca - Magraners	2—0
AGRAMUNT - Igualada	8—1
Lleida - Guissona	0—1

Classificació final

Mollerussa, 58; AGRAMUNT, 47; Ponts, 46; Guissona, Torrefarrera, 44; Juneda, 42; Vilanova Camí, Fàtima, 42; Gardeny, Organyà, 41; Poble Sec, 37; Arbeca, 36; Castellserà, 35; Lleida, Cervera, 34; Magraners, 33; Bellpuig, 27; Igualada, 26; Barbens, 13.

Resultats de l'Agramunt en aquest mes

Organyà - Agramunt	2—2
Agramunt - Arbeca	4—1
Agramunt - Lleida	1—0
Guissona - Agramunt	4—2
Agramunt - Igualada	8—1

Golejadors de l'Agramunt

Pintó, 26; Caballer, 20; Soldevila, 17; Cortés, 9; Egea, Guitart, Víctor, Jordi, 4; Heredia, 3; López, 3; Vilaseca, Serés, 2; Herminio, 1.

L'Igualada, ja pràcticament 3.ª Regional, no podia ésser un adversari difícil i així ha estat, els nostres

han dominat tot el partit i han fet molts gols i alguns de molt bonics, que han merescut l'aplaudiment del públic.

Els gols els han marcat, en Pintó 3 tots de molt bella factura i demostratius de la gran destresa d'aquest xicot, el màxim golejador, els altres els han aconseguit: Vilaseca, Jordi, Guitart, Víctor i Soldevila.

Hí han hagut expulsions, absurdes, innecessàries, d'en Víctor i l'Andrés, per agressions, mai no justificades, però en aquesta ocasió molt menys, ja que el partit no era difícil i sense nerviosisme. Molt lamentable.

Per fi, acabat el campionat i el seu resultat continua pendent de la decisió de la Federació sobre els punts perduts per sanció, en alinear a l'Andrés, per informació equivocada de la Federació.

Confíem que tot s'arreglarà i l'Agramunt podrà jugar la promoció. Promoció que pot portar-nos a la categoria 1.ª Regional.

La Junta directiva de la Penya Barcelonista d'Agramunt i Comarca, decidida a col·laborar a la promoció de l'esport a la Vila, posa en moviment la formació d'equips de futbol Infantil, Alevins i Juvenils enquadrant-hi tots els socis o fills dels socis.

Jaume Brils

JOIERIA - RELLOTGERIA
Articles de Caça i Esport

Esteve Plagues

ELECTRODOMESTICS

Representant de les Màquines de Cosir

ALFA i REFREI

Carrer Sió, 21 AGRAMUNT Tel. 390261

GRUPO CONSIST S.A.

SACS DE PAPER - BOSSES DE PLÀSTIC - TRANSPORTS

CTRA. TÀRREGA, a/n. ✉ CORREUS n.º 25

☎ (973) 39 02 00 (4 LÍNIES) ☎ CONSIST

AGRAMUNT (LLEIDA) ESPANYA

Per a Primextra líquido no hi han males herbes «difícils» ... perquè no distingueix entre herbes «fàcils» i «difícils»

Tant si el producte s'incorpora abans de sembrar el blat de moro, com si s'aplica abans o després del naixement del conreu, controla les gramínees anuals i elimina les demès males herbes. ¡Sense distinció!

...però amb seguretat per als conreus que seguiran al blat de moro.

**Primextra líquido... el que vosté esperava.
La solució a tots els problemes de males herbes en el conreu del blat de moro.**

Primextra líquido, està inscrit en el R.O.C. de P. i M.F. amb el número 12583/81, categoria A(A-B).

Per qualsevol informació complementaria, truquins o escriguins.

Ciba-Geigy Sociedad Anónima
Divisió Agricultura
Apartat 1628
Barcelona

Delegació a Lleida:
Ciba-Geigy Sociedad Anónima
Mosén Reig, lletra A
Telf. 23 28 91

CIBA-GEIGY
Creadors de productes per una agricultura moderna
Primextra® líquido
® = Marca enregistrada de Ciba Geigy, S.A., Basilea (Suïssa)

Plantes per a remei, a la Ribera del Sió

SALVIA SALVIA OFFICINALIS SALVIA

PART EMPRADA: Les fulles i les flors.

PROPIETATS: Diurètica, sudorífica, contra la febre, antisèptica, vulnerària, resolutive, tònica, etc.

INDICACIONS: Suors de nit, transtorns de la menstruació, calma els vòmits espasmòdics, maldecap, transtorns nerviosos o digestius, etc.

US: A l'interior, en forma d'infusió a raó d'una cullerada gran per tassa. Hom en pot prendre tres o quatre tasses al dia.

La sàlvia és molt estimulant, activa la circulació de la sang i ajuda el sistema nerviós en el seu funcionament. Es recomanada a totes les persones que pateixen esgotament (sigui intel·lectual com el dels estudiants en temps d'examen).

Tanmateix fa disminuir la febre i elimina les suors nocturnes, després de malalties infeccioses. L'ésser un poderós tònic fa desaparèixer els vòmits i les diarrees, i protegeix l'estómac i el budell. Per a la dona, és ideal, per quant regula ritza les menstruacions, ajuda les més joves a normalitzar l'equilibri hormonal, i les més grans a combatre els transtorns de la menopàusia.

Aquesta planta té tantes virtuts, que fóra molt extens d'enumerar-les totes. Es anidiabètica (a l'exterior), accelera la cicatrització dels teixits, combat la inflamació de la gola, disminueix la caiguda del cabell.

En el segle XIV els metges de la famosa Escola de Salern deien: "Per què mori l'home que té sàlvia al jardí?. Carlemany, en els seus Capitulars, aconsellava plantar sàlvia al jardí. En el segle XII, santa Hildegarda l'usava en una quantitat tan gran de malalties, que era el mateix que una "panacea".

Té un lloc privilegiat a la cuina, per quant va meravellosament a les carns

PROPIETATS: Diurètica, sudorífica, contra la rebre, antisèptica, vulnerària, fetes a la graella, i també a les salses.

Encara que tingui moltes virtuts, està contraindicada per a totes les persones de temperament sanguini, per quant augmentaria, l'excés de sang". I si està perfectament indicat pels apàtics, melanconiosos i biliosos.

La sàlvia és un remei popular per a combatre les neuràlgies. En el vell Egipte feien prendre a les dones sàlvia, per a tornar-les fecundes. Bé prou ho recomana el refrany: "Sàlvia ho cura tot. Sàlvia,, salva". O "Qui té sàlvia en el seu hort, gran remei té molt prop".

BLAT DE MORO ZEA MAIS MAIZ

PART EMPRADA: La cabellera.

PROPIETATS: Diurètic, desinfectant de les vies urinàries.

INDICACIONS: Insuficient funció dels ronyons, inflamació de la bufeta, contra els càlculs i arenilla.

US: A l'interior, la manera més bona de preparar la cabellera de blat de moro és la infusió o decuit. La dosi és d'una cullera gran per tassa. Se'n pot prendre tres o quatre tasses al dia.

Es el diurètic vegetal més eficaç, i a la vegada més actiu, que no té cap contraindicació per a l'organisme; es pot utilitzar sense perill, encara que el tractament sigui d'algunes setmanes; per quant no és irritant per a l'estómac ni pel budell. Calma els dolors dels cèlcics nefrítics, les inflamacions de la vagina, la cisititis, el reumatisme i la gota.

En estimular la producció d'orina, neteja l'organisme i l'ajuda a purgar les toxines acumulades en el seu interior i alleugera el treball del fetge i del cor.

Es recomana fer una cura periòdica per tal d'eliminar les malaties de l'aparell urinari (càlculs, edemes, etc.).

UN HERBORISTA

JOAN M. PORTA

ARQUITECTE

us assabenta que tindrà obert l'estudi
d'Agramunt, carrer Guimerà, 17,
tots els dimarts, de 7 a 8 del vespre.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

MES DE MAIG

DEFUNCIONS:

Feliciano Minero de Sancha, 58 anys dia 6
Ramon Anton Pastor, 78 anys dia 31

MATRIMONIS

Josep Maria Cases Farré, amb
Magdalena Zurita Valls dia 24

NAIXEMENTS

Jordi Semente Queralt, dia 16
Roiger Cercós Serra dia 17

**PLUJA CAIGUDA DURANT EL
MES DE MAIG**

Dia	h	litres m. ²
4	0'4	
> 5	6'5	"
> 12	29'5	"
> 17	6'6	"
> 23	1'9	"
> 25	1'5	"
> 26	10	"
> 27	2	"

Total 58'4 litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

AGRO-SIÓ, S. A.

Al servei de la
pagesia de la comarca

Cereals, Adobs, Llavors,
Herbicides, Insecticides

Ctra. d'Artesa Tel. 39 06 62
AGRAMUNT

L'Ajuntament Informa

BAIXA SR. SECRETARI

Amb l'acceptació, per part de la Direcció General d'Administració Local, de la petició d'excedència presentada pel Secretari d'aquesta Corporació, ha quedat definitivament tancat l'entorn que s'havia obert oficialment el passat mes de gener.

El dia 21 d'aquell mes era convocat un Ple extraordinari per a tractar de la conveniència o no d'obrir expedient disciplinari al Sr. Secretari d'aquest Ajuntament, per presumptes irregularitats administratives. Per unanimitat s'acordà suspendre aquest Ple, a la vista de la petició d'excedència i trasllat de plaça sol·licitada pel Sr. Secretari. S'escolaren els mesos, a l'ensens que s'anava agreujant la situació administrativa de l'Ajuntament, i finalment, malgrat les nombroses gestions fetes, a primers de maig es comunicava la no acceptació d'excedència per part de les autoritats nívica la no acceptació d'excedència per part de les autoritats competents, a conseqüència de no haver estat acceptat com a Secretari Municipal en la localitat sol·licitada. El dia 23 és firmada una nova petició d'excedència. El dia 26, el Sr. Batlle se trasllada a Madrid per a fer les gestions necessàries perquè aquesta petició sigui acceptada el més ràpidament possible, cosa que té lloc i és comunicat mitjançant telegrama, el dia 29.

En el Plenari del dia 30, es nomena Secretari habilitat el Sr. Francesc Cuberes i Boixadera i el Secretari d'Administració Local Sr. Jaume Manau i Torres com a assessor d'administració.

GUARDA MUNICIPAL

S'obrirà nova convocatòria per a cobrir la plaça de Guarda Municipal prevista en l'actual pressupost, cosa que no succeïa en l'exercici anterior i que impedia cobrir en la primera convocatòria efectuada en el seu dia.

SERVEI CONTRA INCENDIS

En previsió dels possibles incendis que en l'època estiuenca són ja habituals en el nostre municipi, s'han fet gestions prop de la Diputació Provincial perquè sigui incrementat el material existent. També s'ha presentat a la Cambra Agrària local un projecte de col·laboració en la vigilància i retenció de persones i material en les hores punta.

DIETES I QUILOMETRATGE

Les dietes que podran percebre aquells membres del Consistori que hagin de traslladar-se per motius oficials en hores i dies feiners, seran de 2.000 ptes. per dia sencer, i 1.000 per mitja jornada. El quilometratge es retribuirà a 10 ptes. Km.

CONSELLS MUNICIPALS

Fins al moment i en aquesta primera fase de rotatge, els consells municipals fins ara creats, els componen les persones següents:

Consell Municipal d'Esports: el Regidor Josep Bertran i Puigpinós, un representant de cada una de les entitats esportives, associacions de pares, centres d'ensenyament i els Srs. Josep M.ª Fernández, Antoni Figuera, Josep M.ª Martí i Manuel Pedraza.

Consell Municipal del Patrimoni Cultural: els Regidors Josep Bertran i Puigpinós i Joan Puig i Ribera, i Rosa M.ª Añé, Gabriel Balcells, Jaume Cots, Francesc Domingo, Pere Mora, Lluís Pons, Ramon Vicens i Guillem Viladot.

Consell Municipal de Festes: el Regidor Joan Puig i Ribera, Jaume Bertran, Josep M.ª Lluch, Josep M.ª Martí, Josefina Piu-lats i Jaume Vilasarau.

Insistim, una vegada més, que aquests Consells resten oberts a tothom que vulgui integrar-s'hi o col·laborar-hi d'una manera o altra, segons les seves possibilitats i inquietuds.

PLA D'OBRES I SERVEIS 1.980

Han estat tramesos a la Generalitat els projectes següents:

1) Abastiment d'aigües i sanejament, d'un import total de 5.739.529 ptes., que comprèn la rectificació i instal·lació de clauvegues en diferents carrers, així com l'arranjament de l'abastiment d'aigües en els dipòsits de captació del canal i el del castell.

2) Pavimentació de carrers, per un import de 14.626.972 ptes.

3) Telèfon d'Almenara, projecte pel qual es vol instal·lar aquest servei a l'esmentat barri. L'import és de 160.000 ptes.

4) Depuradora d'aigües pel barri de La Donzell, per un import d'1.024.174 ptes.

En cas de ser aprovats tots o alguns d'aquests projectes, la Generalitat es faria càrrec del 20 o 50%, segons el tipus d'obres que aprovés, i la resta es finançaria mitjançant contribucions especials i aportacions de l'Ajuntament per mitjà d'un crèdit del Banc de Crèdit Local.

CONSELL MUNICIPAL DEL PATRIMONI CULTURAL

A partir del material recollit per a l'Exposició del Patrimoni Arquitectònic de l'Urgell, el Consell està treballant en la recopilació de més material que abastarà tota la comarca de la Ribera del Sió i que servirà per a confeccionar un arxiu de tot el valuós patrimoni de la nostra comarca. Es confia poder fer, durant la Festa Major, una gran exposició per donar-lo a conèixer a tots.

ESPORTS

Finalitza aquest mes de juny el Curs de Promoció Esportiva que ha tingut lloc durant tot el curs i en el que han participat nombrosos escolars de la nostra vila i comarca. Es de lamentar que per circumstàncies completament alienes a aquest Ajuntament, durant el mes de maig es trencà el ritme del curs. Una vegada solucionat el problema, s'està treballant, en el moment de redactar aquestes notes, en la confecció d'un programa d'actes esportius que tindran lloc durant el mes de juny, així com en la possibilitat de prosseguir durant l'estiu amb l'ensenyament de l'esport als nostres nens i nenes.

ESCOLA MUNICIPAL DE MUSICA

Per tal de potenciar l'estudi de la música entre la nostra població infantil i juvenil i seguir així amb la gran tradició musical de la nostra vila, s'estan portant a terme les gestions encaminades a poder endegar el proper curs una Escola Municipal de Música.

ACORDS DE LA COMISSIO MUNICIPAL PERMANENT

Mes de maig de 1.980

A "Casino Agramuntés", per realitzar obres interiors dins el Local Social, situat a la Plaça Mercadal.

A Carme Trepal Pla, per engradir una porta que dóna accés al pati de la seva propietat, enclavat al carrer dels Horts.

A M.ª Carme Escolà Boncompte, per poder realitzar obres interiors, consistens en enrajolar una habitació, casa de la seva propietat, carrer Avda. J. Mestres.

A Joan Miralles Molins, per obres d'arreglar la cuina de la casa de la seva propietat i enclavada a Avda. J. Mestres.

A Teresa Cucurull Broto, per realitzar obres interiors a l'edifici de la seva propietat, situada a la Plaça La Dula, d'aquesta població.

A Joan Llurba Vicens, per realitzar obres interiors a l'immoble de la seva propietat, situada a Avda. Agustí Ros, núm. 40.

A Antònia Coma Vilalta, per poder realitzar obres interiors a l'edifici de la seva propietat, enclavat al carrer del Castell, núm. 29, d'aquest Municipi.

A Josep Vidal Huguet, per pintar la façana del garatge que regenta, situat al carrer de Plaça del Pou, que és propietat d'en Salvador Vila Muixench.

A Jèsep Marsà Corominas, per la construcció d'un gual davant del garatge de la seva propietat, situat a Avda. M. Jolonch.

A Jaume Codina Marquilles, per la construcció d'un dipòsit, al pati de la seva propietat, situat al Carrer Camí Masies, d'una cabuda de 40.000 l. estant condicionada l'expressada construcció, a no poder utilitzar l'aigua potable per poder omplir l'esmentat dipòsit, objecte d'aquest permís.

A Jaume Figuera Pla, per les obres de restauració de la façana i obres interiors, de l'immoble de la seva propietat, enclavada al Carrer Castell, núm. 47, d'aquest Municipi.

A Cosme Moragues Ciurana, per construcció d'un immoble, compost de baixos i un pis, al pati de la seva propietat, enclavat al carrer Camí de Les Puelles.

A Ramon Bosch Claret, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, situada a la Carretera de Balaguer.

A Josep M.ª Jolonch Trepal, per obres de reemplaçar la tela metàl·lica de tancar el pati de la seva propietat, situat al carrer de Sta. Esperança.

A Joan Escolà Figuera, per poder realitzar obres de reconstrucció d'un cobert, de la seva propietat i enclavat a la cruïlla dels carrers Comte d'Urgell i de la Germandat, d'aquesta població.

A Martí Riera Corominas, obres per arrebossar la façana posterior de l'edifici de la seva propietat, carrer Angel Guimerà.

A Joan Vilasarau Molina, per obres interiors a l'edifici de la seva propietat, situat al carrer de la Germandat, núm. 15.

A Josep Fitó Sendrós, obres de reparació d'un cobert de la seva propietat, de l'Agregat de Mafet.

A Francesc Boncompte Ruiz, per obres d'obertura d'una porta, per accés d'entrada, a la casa de la seva propietat de l'Agregat de Mafet.

A Jordi Bertran Paris, per l'obertura d'una vall, a fi d'efectuar les escomeses subterrànies de les línies de l'enllumenat i força motriu, uels pisos en construcció en aquell sector.

A Antoni Fernández Fernández, sobre la modificació de l'altura de les golfes de l'immoble en construcció, autoritzada el dia 2 d'abril últim. L'arquitecte Municipal informa, que l'altura mitja reguladora de la zona on es realitza l'esmentada construcció, és la de 9'20 m. d'altura.

PRESES D'AIGUA:

Enric Omades Codina, per la casa de la seva propietat, Avda. Clos.

CONNEXIO CLAVEGUERES:

Pere Solé Buireu, connexió xarxa clavegueres, carrer Verga dels Socors.

FACTURES APROVADES:

Cambrà Agrària Local, celebració Festa S. Isidre	4.000
Despeses correus, Certificats i telegrams, gener maig 1.980	1.053
Daniel Lluch, hores moticultor, empleades als jardins Municipals	1.950
Lluís Cases, confecció nòmines de la Seguretat S. Institut N. Batxillerat, part proporcional fluid electric aules EGB, mesos de març de 1.980	19.008
Al mateix, del mes d'abril de 1.980	17.750
Impremta Figueras, llibres, premis Festa Sant Jordi	8.665
Josèp Fernández, treballs i mater. rev. aigües potables	8.701
Agro-Sió, S.A., objectes servits pels parcs i jardins Municipals	1.700
Seresco, per confecció Cens Electoral Refós	18.747
Clinica L'Alianza, assistència funcionari Plantilla, maig de 1.930	9.280
Arpalsa, per material d'oficina servit	6.700
Vulcanitzats Ibars, treballs i materials, pel camió neteja	22.177
J. Vidal Ricart, per treballs neteja del Riu Sió	55.200
F.E.C.S.A., rebuts enllumenat i força motriu, mes de març 1.980	297.005
I. A. Abastiments, S.L., conservació compt. aigua	9.180
Honoraris Projecte Xarxa claguegues i aigua potable	191.968

Arxiu Històric Municipal

Les activitats de l'Arxiu no es limitaran a conservar i classificar papers vells, també hi ha el propòsit de recollir i ordenar tot el material que es vagi produint.

Actualment, amb motiu d'estudis, sovint es realitzen treballs d'investigació sobre temes locals i seria de desitjar que, de cada un d'aquests treballs, se'n fes arribar una còpia a l'Arxiu Històric Municipal. Tot seria ben rebut i agrait.

EL LLENGUATGE

per Guillem Viladot

Quan surti aquest número de "SIO" ja s'haurà acabat el curset de català que amb tanta abnegació i entusiasme aconsegueixen els professors Puig, Mora i Cauapé. Un cop més em plau, des d'aquest espai, lloar la tasca d'aquests tres eminents patriotes que, en aquests moments, fan el que és més precís de fer: recuperar la nostra parla, la nostra llengua, el nostre llenguatge, el nostre idioma. La seva tasca no és, ni de molt, de gran exhibició, però sí que és una tasca profundament necessària i efectiva. Perquè ensenyar ja és, de per si, una feina d'alta noblesa, però ensenyar el propi llenguatge és quelcom que va molt més enllà de qualsevol escomesa social i comunitària.

Ara ha sortit un llibre de Sebastià Serrano, fill de Bellví, llicenciat en ciències exactes i en filosofia i lletres, que es titula SIGNES, LLENGUA I CULTURA, que en certa manera és una divulgació de les matèries tractades en llibres anteriors, tal com ELEMENTS DE LINGÜÍSTICA MATEMÀTICA, LÒGICA, LINGÜÍSTICA I MATEMÀTICA i alguns altres més. Aquest llibre d'ara, ha sortit mentre jo estic preparant un treball sobre la presència de la dona dins la literatura catalana, la introducció del qual està dedicat a estudiar el llenguatge. I m'ha plagut extraordinàriament veure que les primeres pàgines del llibre del professor Serrano coincidien bàsicament amb les meves. O dit d'una altra manera, m'ha complagut de veure com ell i jo hem begut en les mateixes fonts. I com sigui que són aspectes que poden ser útils per als que han seguit el curset de català, permeteu que en resumeixi alguns aspectes.

Nosaltres, les persones, som en funció de dos determinants. Un és la naturalesa i l'altre és la cultura. Modernament s'entén per naturalesa tot allò que som per herència biològica, per dependència genètica. I per cultura s'admet tot allò que ens arriba per tradició externa, és a dir, conjunt de costums, creences, institucions, l'art, el dret, la religió, etc. Per tant, entre naturalesa i cultura sembla que hi ha d'haver una línia divisòria, ja que es tracta de dues àrees vitals d'estructura ben diferent. Fins ara es creia que aquesta línia divisòria la peixaven els atuellis o instruments que havia creat l'home. Però avui en dia no es considera així, perquè es contempla aquesta divisòria com una línia molt profunda, que implica les dues àrees íntegrament. Aquest límit s'ha vist que és el llenguatge articulat. D'aquesta manera, els autors lingüistes han po-

gut anunciar que el llenguatge és el mitjà privilegiat pel qual assimilem la cultura del nostre grup. I més encara: el llenguatge és allò que caracteritza la cultura, allò que és essencial a la cultura.

Que el llenguatge és quelcom que condiciona l'home en profunditat, ens ho anuncia Unamuno quan diu que "jo sóc on és la meua llengua". El llenguatge, doncs, sembla que serveix una força capaç de vertebrar la condició humana, ja que a través del llenguatge una persona entra amb solidaritat amb ella mateixa i amb el seu entorn. Més encara: l'home solament és home mitjançant el llenguatge, perquè l'home necessita el llenguatge per a ser home. De tal manera, que si admètem que l'home esdevé home quan pensa, hem d'acceptar que el pensament humà només és possible a través del llenguatge. El pensament i el llenguatge són la condició humana. Essent així que el llenguatge no apareix com un producte sinó com una potència, com una energia. Això ens explica que des dels primers mots, el llenguatge és una creació desencadenada a perpetuïtat, sempre canviant, perquè les noves vivències donen lloc a noves expressions. Per això si el llenguatge fos un producte, s'hauria de contemplar com una entitat acabada, que es dona de cop i de cop queda esgotada en ella mateixa. Però com a energia que és, com a potència, es genera a si mateix en una espiral de creativitat que cada cop presenta més de prop la imatge de l'home sencer: la capacitat de reflexió, de sentiment, de demanda, de resposta, en definitiva solidaritat humana. Perquè el llenguatge és l'instrument que ens comunica amb els altres homes. Parlem per a pensar. Llenguatge en el silenci, però també parlem per tal d'establir proximitat amb les altres persones.

A tots els que han acabat el curset de català, els diria que han d'atendre el llenguatge com la forma més alta d'expressió de la condició humana, i que el llenguatge, com a element generador de cultura, és una espiral activa que sempre s'enriqueix; per tant, és una dinàmica que ens fa progressar pel camí de la plenitud que, possiblement, constitueix el misteri de la nostra condició.

I aquesta energia, aquesta potència que és el llenguatge, no s'acaba mai. Perquè la vida no s'acaba mai. I de la vida, el que més interessa, és allò que podem pensar. En definitiva, dir.